

Omgevingsdienst
Rivierenland

Omgevingsdienst Rivierenland

Korte toelichting op:

- **Ontwerp jaarstukken 2019**
- **Voorstel resultaatbestemming jaarrekening 2019**
- **Ontwerpbegroting 2021**

Ontwerp jaarstukken 2019

Algemeen

Met de vastgestelde begroting 2019 verleende het Algemeen Bestuur (AB) mandaat aan de ODR voor het besteden van de in de begroting voorgestelde budgetten. Met voorliggende ontwerp jaarstukken wordt verantwoording afgelegd over de beleidsrealisatie en het behaalde financiële resultaat over 2019.

Financieel resultaat

Het jaar 2019 sluit voor de ODR en de deelnemers in financiële zin met een positief rekeningsaldo van € 321.321. Het AB is bevoegd te besluiten over de bestemming van dit saldo.

Accountantsverklaring

Het AB is opdrachtgever van de accountant. In het rapport van bevindingen brengt de accountant verslag uit van de bevindingen en de uitkomsten van de controle van de jaarrekening. De accountant heeft geen specifieke aandachtspunten in het rapport opgenomen die om extra (bestuurlijke) aandacht vragen. De accountant geeft een goedkeurende controleverklaring bij de getrouwheid én de rechtmatigheid. Dit betekent dat de in 2019 ingezette verbeteracties, als gevolg van het afkeurende rechtmatigheidsoordeel bij de jaarrekening 2018, zijn geslaagd.

Beleidsmatige samenvatting

Samenvatting van de programm's

Programma 1 – Vergunningverlening

Te bereiken effect

De ODR stelt zich tot doel dat vergunningaanvragen binnen de wettelijke termijnen worden afgehandeld en dat meldingen worden beoordeeld op juistheid en volledigheid.

Belangrijkste aandachtspunten

1. Tijdige en geïntegreerde vergunningen
2. Voldoen aan inhoudelijke kwaliteit
3. Bestuurlijke sturing op strategie en afstemming op ruimtelijke mogelijkheden/ambities
4. Uitvoeren afspraken met opdrachtgevers

Toelichting jaarstukken:

De dienstverlening aan aanvragers en de kwaliteit van vergunningen heeft de eerste helft van 2019 onder druk gestaan door de toename in het werk en het moeilijker houden en – vooral – vinden van kwalitatief goed extra personeel op de arbeidsmarkt.

De dienstverlening aan aanvragers heeft ook onder druk gestaan omdat (wettelijke) adviseurs (gemeentelijke afdelingen, Veiligheidsregio) steeds vaker aanlevertermijnen niet halen. Dit vanwege dezelfde reden: toename in het werk en krapte op de arbeidsmarkt.

De verbinding met opdrachtgevers bij bijzondere vergunningprocedures wordt door de ODR als beter, positiever, interactiever en intensiever ervaren.

In de tweede helft van 2019 heeft de stikstof-problematiek en (in mindere mate) de PFAS problematiek effect gehad op het werk van vergunningverlening en daarmee op onze dienstverlening aan burgers en bedrijven. In overleg met onze opdrachtgevers is een

bepaalde denkrichting gekozen, waarbij aanvragers zo min mogelijk gevolgen hebben ondervonden. Deze afspraken richten zich met name op woning(ver)bouw.

Per saldo zijn, over het hele jaar gezien, de doelstellingen voor het programma Vergunningverlening gehaald.

Programma 2 – Toezicht en handhaving

Te bereiken effect

De ODR zet zich ervoor in om te komen tot een zodanige naleving van de wettelijke voorschriften dat gezondheid, veiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid optimaal worden bevorderd.

Belangrijkste aandachtspunten

1. Uitvoeren jaarprogramma's deelnemers en projecten ketentoezicht
2. Efficiënt proces van toezicht en handhaving
3. Toezichtsplannen en brancheanalyses als basis voor toezicht
4. Verbeteren professionaliteit toezichthouders
5. Piket neemt toe in belang

Toelichting jaarstukken:

De voortgang laat zien dat op hoofdlijnen wordt voldaan aan de vooraf gestelde eisen. Binnen het Milieutoezicht is te zien dat er een verschuiving heeft plaatsgevonden van integrale milieucontroles naar aspectcontroles en (diepgaand) administratief toezicht. Binnen bouwtoezicht valt op dat er ten opzichte van de periode vorig jaar een weliswaar forse toename is in het aantal afgeronde zaken gecontroleerde echter dat deze achterblijft bij hetgeen is geraamd voor dit jaar. Mogelijke verklaring is het afvlakken van de opgeleverde bouwwerken door krapte op de arbeidsmarkt bij de aannemers.

Programma 3 – Advisering

Te bereiken effect

De ODR stelt zich tot doel om adequaat advies te verstrekken op het gebied van bijvoorbeeld geluid, bodem, lucht, monumenten, archeologie en externe veiligheid aan de gemeenten en de provincie omtrent het ontwikkelen, inrichten en beheren van een duurzame leefomgeving.

Daarnaast worden handhavingzaken en bezwaar- en beroepszaken adequaat, volgens het regionale VTH beleid en binnen gestelde termijnen afgehandeld.

Op het gebied van ondersteuning worden administratieve processen uitgevoerd en wordt de informatievoorziening van de ODR beheerd en doorontwikkeld.

Belangrijkste aandachtspunten

1. Realiseren van de werkprogramma's
2. Adviseren vanuit kansen en mogelijkheden in plaats vanuit beperkingen.
3. Verbinding zoeken met opdrachtgevers en portefeuillehouders bij majeure en politiek gevoelige dossiers
4. Doorontwikkelen van de informatiehuishouding en een informatiebeleidsplan opstellen

Toelichting jaarstukken:

De uitvoering van het programma loopt op schema. De afspraken die met de opdrachtgevers zijn gemaakt en zijn vastgelegd in de werkprogramma's worden overall gezien ruimschoots behaald door teams Advies en Juridische Zaken. Er zijn over de hele linie meer producten

geleverd en men werkt gemiddeld genomen binnen de afgesproken kentallen per productgroep.

Binnen genoemde teams is veel aandacht voor de Omgevingswet door middel van het organiseren van training en het beoordelen en becommentariëren van nieuwe regelgeving. Waar mogelijk wordt al gehandeld vanuit het toekomstige perspectief.

Met name vanuit het team Juridische Zaken zijn veel overleggen georganiseerd met portefeuillehouders. Dit aantal is het afgelopen jaar flink uitgebreid.

In 2018 is een informatiebeleidsplan opgesteld. De uitvoering is sindsdien ter hand genomen en loopt volgens de lijnen die in het beleidsplan zijn uitgezet. Een belangrijk project dat in 2019 is opgestart, is de vervanging van ons huidige systeem door Open Wave van REM. Verder is er ook in 2019 veel energie gestoken in het verbeteren en uitbreiden van GEO-informatie.

Programma 4 – Stelseltaken

Te bereiken effect

Vanuit het Rijk worden – via de landelijke checklist - forse (inrichtings-)eisen gesteld aan de Omgevingsdiensten wat betreft de aanpak van milieucriminaliteit (samenwerking met OM) en ketentoezicht. De noodzaak van een betere aanpak van deze twee (samenhangende) taakvelden wordt in Gelderland onderschreven. De partners in Gelderland hebben de ambitie uitgesproken om ketentoezicht in Gelderland zodanig vorm te geven dat minimaal wordt voldaan aan de -kwaliteitscriteria en dat de Gelderse uitvoering van ketentoezicht landelijk op de kaart staat.

Belangrijkste aandachtspunten

1. Zicht krijgen en houden op risicovolle ketens en malafide actoren
2. Maken van risicoanalyses en het stellen van prioriteiten in de ketenaanpak bij asbest, verontreinigde grond, co-vergistingen E-waste en het evalueren van de ketenaanpak AEC-bodemas
3. Gericht nader onderzoek doen naar risicobedrijven in de risicovolle ketens

Toelichting jaarstukken:

De doelstellingen uit het jaarplan 2019 zijn gehaald.

Samenwerking ketentoezicht Oost Nederland

In 2019 zijn er meerdere gesprekken gevoerd over samenwerking op het onderdeel Ketentoezicht voor Oost Nederland. Deze samenwerking is gewenst om daarmee ook de afstemming met partners die vaak hetzelfde werkgebied hebben (politie, RIEC, Rijkswaterstaat en Waterschappen) te verbeteren. Bovendien levert de samenwerking meer robuustheid op voor het Ketentoezicht in Gelderland. De ODR heeft hiertoe gesprekken gevoerd met de Omgevingsdienst Twente (ODT) en Omgevingsdienst IJsselland (ODIJ). Beiden hebben aangegeven gebruik te willen maken van de dienstverlening van team Ketentoezicht, waarbij kansen worden gezien om intensiever te gaan samenwerken. De samenwerking is per 1 oktober 2019 gestart met het maken van gezamenlijke risicoanalyses in de ketens.

Financiën

Per programma is in het jaarverslag aangegeven of en in welke mate de doelstellingen uit de programmabegroting 2019 zijn gerealiseerd. De toelichting op de financiële afwijkingen is gegeven in de jaarrekening.

Het resultaat 2019 is als volgt opgebouwd:

Overzicht opbouw resultaat		Bedragen in €	
1.	Lumpsum VVGB	126.716	V
2.	Lumpsum ODRN	22.746	V
3.	Lumpsum Ketentoezicht	74.627	V
4.	Budget personele regelingen	84.010	V
5.	Post onvoorzien	45.000	V
6.	Resterend exploitatie-saldo	-31.778	N
Resultaat voor bestemming		321.321	V

Bij de 'Resultaatbestemming 2019' op pagina 5 worden deze verder toegelicht.

Ontwikkeling risico's

Bij de jaarrekening 2019 zijn de risico's als volgt geactualiseerd en gekwantificeerd:

Omschrijving	Kans- klasse	Bedrag	Kans	Risico
Beschikbaarheid gekwalificeerd personeel	4	506.250	70%	354.375
Tariefstijging inhuurkrachten	3	300.000	50%	150.000
Wegvallen subsidies	2	85.000	30%	25.500
Private kwaliteitsborging bouwtoezicht				PM
Bouwtaken West Betuwe				PM
Totaal geïdentificeerde risico's				529.875
Ongeïdentificeerde en kleine risico's	1	529.875	10%	52.988
Benodigd weerstandsvermogen				582.863

Het weerstandsvermogen valt met een ratio van 1,03 in de categorie C – Voldoende.

Resultaatbestemming 2019

Het rekeningresultaat over 2019 is € 321.321. Voorgesteld wordt om:

1. Een bedrag van € 84.010 toe te voegen aan de nieuw op te richten bestemmingsreserve Personele regelingen.
2. Het restant rekeningresultaat ter hoogte van € 237.311 uit te keren aan de deelnemers conform voorgestelde verdeling.

Hieronder wordt de afrekening per deelnemer gepresenteerd:

Afrekening deelnemers	teruggave VVGB	teruggave ODRN	teruggave Ketentoezicht	teruggave overig	totaal teruggave
Gemeente Buren	€ 16.875	€ 3.724	€ 13.322	€ 1.921	€ 35.842
Gemeente Culemborg	€ 7.299	€ 2.175	€ 6.357	€ 1.060	€ 16.890
Gemeente Maasdriel	€ 6.677	€ 2.262	€ 8.133	€ 1.715	€ 18.788
Gemeente Neder-Betuwe	€ 12.734	€ 2.483	€ 3.598	€ 1.338	€ 20.154
Gemeente Tiel	€ 30.437	€ 1.536	€ 5.609	€ 693	€ 38.275
Gemeente West Betuwe	€ 14.338	€ 4.349	€ 15.703	€ 2.795	€ 37.185
Gemeente West Maas en Waal	€ 14.908	€ 2.571	€ 9.268	€ 1.528	€ 28.275
Gemeente Zaltbommel	€ 23.449	€ 3.645	€ 12.637	€ 1.860	€ 41.592
Provincie Gelderland	€ -	€ -	€ -	€ 313	€ 313
	€ 126.716	€ 22.746	€ 74.627	€ 13.222	€ 237.311

Reserve personele regelingen

In de Bestuursrapportage 2019 is budget beschikbaar gesteld voor personele regelingen. Van het jaarbudget 2019 is een bedrag van € 84.010 onbesteed gebleven. Wel is er sprake van een lopende regeling die ook in 2020 nog kosten met zich mee zal brengen. Er wordt voorgesteld om dit restantbudget in de reserve Personele regelingen te storten. Hiermee wordt invulling gegeven aan de beraadslagingen door het algemeen bestuur bij de Bestuursrapportage 2019. Deze bestemmingsreserve krijgt een maximumplafond van één jaarbudget (ca. € 125.000). Hierin wordt het saldo van het jaarbudget met ingang van 2020 jaarlijks gestort, en hieruit worden de kosten van personele knelpunten gedekt.

Teruggave VVGB

De onderbesteding op deze taak bedraagt € 126.716. Dit komt vooral door een lagere urenbesteding voor de VVGB-bedrijven. Per 2020 zijn de lumpsum budgetten van VVGB en ODRN samengevoegd tot de lumpsum Complexe bedrijven. Daarin komt extra aandacht voor informatie-gestuurd werken, zelftoezicht en overige innovatie. De ODR werkt hiervoor in 2020 voorstellen uit.

De verdeelsleutel is gebaseerd op de historische inbreng (zoals verwerkt in de jaarrekening 2019). In bijlage 2 is de onderbouwing opgenomen.

Teruggave ODRN

De onderbesteding op deze taak bedraagt € 22.746 in 2019. Met ingang van 2020, zie hierboven, is deze samengevoegd met de VVGB. De verdeelsleutel is gebaseerd op de deelnemers bijdragen in de jaarrekening 2019. In bijlage 3 is de onderbouwing opgenomen.

Teruggave Ketentoezicht

De onderbesteding op deze taak bedraagt € 74.627. Dit wordt veroorzaakt door de ontvangen bijdragen van de ODR-deelnemers. Het is de verwachting dat dit budget structureel verlaagd kan worden. Bij de Bestuursrapportage 2020 wordt dit verwerkt. De verdeelsleutel is gebaseerd op de deelnemers bijdragen in de jaarrekening 2019. In bijlage 4 is de onderbouwing opgenomen.

Afrekening overig

Het restantbedrag van de resultaatbestemming 2019 wordt verdeeld op basis van de DVO-afname 2019 van de deelnemers.

Begroting 2021 en meerjarenraming 2022 - 2024

Algemeen

Door het vaststellen van de begroting verleent het Algemeen Bestuur een mandaat aan de ODR voor het besteden van de in de begroting voorgestelde budgetten. Binnen de afspraken stelt deze begroting doelen voor de ODR met daarbij een scherp oog voor de (verwachte) ontwikkelingen omtrent dienstverlening, de fase waarin de ODR zich bevindt en de belangen van de deelnemers. Voor elk programma zijn in de begroting de belangrijkste doelen benoemd, de speerpunten van het beleid samen met indicatoren en de belangrijkste aandachtspunten.

Financieel resultaat

De programmabegroting laat een ontwikkeling van € 1.955.176 zien, waarvan € 1.303.885 als gevolg van de werkplannen 2020. Daarnaast is er sprake van ontwikkeling/indexaties van de loonsom en de prijzen. Het resultaat is toegelicht in de financiële begroting.

De meerjarenbegroting 2022 – 2024 geeft overzicht van de ontwikkeling.

Bij de begroting is een meerjarenbegroting conform de voorschriften uit het BBV opgesteld. De meerjarenbegroting geeft een (structurele) doorkijk naar de ontwikkelingen van de begroting. De meerjarenbegroting is tegen constante prijzen opgesteld.

Belangrijkste ontwikkelingen

1. Vergunningverlening	2. Toezicht en handhaving
<p>Te bereiken effect</p> <p>De ODR stelt zich tot doel dat vergunningaanvragen binnen de wettelijke termijnen worden afgehandeld en dat meldingen worden beoordeeld op juistheid en volledigheid.</p> <p>Belangrijkste aandachtspunten</p> <ol style="list-style-type: none">1. Tijdige en geïntegreerde vergunningen2. Voldoen aan inhoudelijke kwaliteit3. Bestuurlijke sturing op strategie en afstemming op ruimtelijke mogelijkheden/ambities4. Uitvoeren afspraken met opdrachtgevers	<p>Te bereiken effect</p> <p>De ODR zet zich ervoor in om te komen tot een zodanige naleving van de wettelijke voorschriften dat gezondheid, veiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid optimaal worden bevorderd.</p> <p>Belangrijkste aandachtspunten</p> <ol style="list-style-type: none">1. Uitvoeren jaarprogramma's deelnemers en projecten ketentoezicht2. Efficiënt proces van toezicht en handhaving3. Toezichtsplannen en brancheanalyses als basis voor toezicht4. Verbeteren professionaliteit toezichthouders5. Piket neemt toe in belang6. Meer strafrechtelijke aanpak, naast bestuurlijk bestraffend optreden
3. Advisering	4. Stelseltaken/Ketentoezicht
<p>Te bereiken effect</p> <p>De ODR stelt zich tot doel om adequaat advies te verstrekken op het gebied van bijvoorbeeld geluid, bodem, flora en fauna, monumenten, archeologie en externe veiligheid aan de gemeenten en de provincie omtrent het ontwikkelen, inrichten en beheren van een duurzame leefomgeving.</p>	<p>Te bereiken effect</p> <p>Vanuit het Rijk worden – via de landelijke checklist - forse (inrichtings-)eisen gesteld aan de Omgevingsdiensten wat betreft de aanpak van milieucriminaliteit (samenwerking met OM) en ketentoezicht. De noodzaak van een betere aanpak van deze twee (samenhangende) taakvelden wordt in Gelderland onderschreven. De partners in</p>

<p>Daarnaast worden handhavingszaken en bezwaar- en beroepszaken adequaat, volgens het regionale VTH uitvoeringsbeleid en binnen gestelde termijnen afgehandeld.</p> <p>Op het gebied van ondersteuning worden administratieve processen uitgevoerd en wordt de informatievoorziening van de ODR beheerd en doorontwikkeld.</p> <p>Belangrijkste aandachtspunten</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Realiseren van de werkprogramma's. 2. Werken op basis van de Omgevingswet (ervan uitgaand dat deze per 1-1-2021 is geïmplementeerd). 3. Verbinding zoeken met opdrachtgevers en portefeuillehouders bij majeure en politiek gevoelige dossiers. 4. Doorontwikkelen van de informatiehuishouding mn Open Wave, DSO, IGO en GEO-info. 	<p>Gelderland hebben de ambitie uitgesproken om ketentoezicht in Gelderland zodanig vorm te geven dat minimaal wordt voldaan aan de KPMG-kwaliteitscriteria en dat de Gelderse uitvoering van ketentoezicht landelijk op de kaart staat.</p> <p>Belangrijkste aandachtspunten</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zicht krijgen en houden op risicovolle ketens en malafide actoren. Maken van risicoanalyses en het stellen van prioriteiten in de ketenaanpak bij asbest, verontreinigde grond, E-waste en synthetische drugs. 2. Gericht nader onderzoek doen naar risicobedrijven in de risicovolle ketens 3. Kunnen optreden bij geground vermoeden. Door handhaving malafide ketenactoren aanpakken. 4. Dit alles in samenwerking met de zeven OD's en de ketenpartners.
---	---

Financiën

Per programma is in de begroting aangegeven wat we willen bereiken en wat we daar voor gaan doen. De toelichting op het financiële resultaat is opgenomen in de financiële begroting. De onderdelen van de begrotingsontwikkelingen zijn:

Omschrijving	Bedrag
A. Begrotingstotaal Berap '19	17.065.154
B. Mutatie werkplannen 2020	1.303.885
C. Ontwikkeling loonsom	617.048
D. Ontwikkeling prijs	63.170
E. Mutatie subsidie archeologie	-23.848
F. Mutatie reserves	-5.080
Begrotingstotaal 2021	19.020.330

- A: Het begrotingstotaal 2021 na de structurele wijzigingen zoals opgenomen in de Bestuursrapportage 2019, is de basis voor de begroting 2021.
- B: Op verzoek van de opdrachtgevers zijn in deze begroting de aangeboden werkplannen 2020 verwerkt. Hierdoor geeft de begroting een zo actueel mogelijk beeld.
- C: De huidige cao loopt van 1 januari 2019 tot en met 31 december 2020. Conform de septembercirculaire 2019 gaan we voor 2021 uit van een loonstijging van 2,9%. Daarnaast is de verwachting dat de pensioenpremie en sociale lasten stijgen met 1,4%. Per saldo is de prijsontwikkeling van de loonkosten dus 4,3%. Dit percentage is afgestemd met de andere regionale gemeenschappelijke regelingen.

- D: De prijsindexering van de goederen en diensten is ook gebaseerd op de septembercirculaire 2019. Hiervoor wordt een prijsontwikkeling van 1,8% gehanteerd. Dit percentage is afgestemd met de andere regionale gemeenschappelijke regelingen.
- E: De subsidie archeologie is afgeraamd op basis van de huidige subsidieregeling. Deze afboeking wordt opgevangen binnen de ODR-begroting.
- F: De onttrekking uit de reserve huisvesting is verlaagd o.b.v. het AB-besluit van het huisvestingsplan. Deze afboeking wordt opgevangen binnen de ODR-begroting.

Navolgende tabel geeft de bijdrage per deelnemer:

Deelnemersbijdrage	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Gemeente Buren	2.519.902	2.614.656
Gemeente Culemborg	1.435.540	1.489.666
Gemeente Maasdriel	1.900.086	1.971.699
Gemeente Neder-Betuwe	1.767.364	1.833.847
Gemeente Tiel	962.160	998.048
Gemeente West Betuwe	3.936.962	4.085.098
Gemeente West Maas en Waal	2.143.074	2.224.071
Gemeente Zaltbommel	2.518.612	2.613.288
Provincie Gelderland	345.159	357.353
Bijdrage Omgevingsdiensten	503.840	520.789
Archeologie	20.000	20.000
Externe Veiligheid	68.884	41.077
Overige baten	217.715	222.113
Totaal	18.339.298	18.991.705

De kolom 'Begroting 2020 na wijziging' is gebaseerd op de werkplannen 2020 die door de ODR in december 2019 aan de deelnemers zijn aangeboden ter vaststelling.

Ontwikkeling risico's

Bij het opstellen van de begroting 2021 en de jaarrekening 2019 zijn de risico's geactualiseerd. Zie hiervoor de toelichting op pagina 4 bij 'Ontwikkeling risico's'.